

Казки про мудрість

Як святі сметану їли

Як святі сметану їли В одного попа був наймит Іван. Попи, як звичайно, наймитів годували погано. Хліб давали завжди черствий.

Якось увечері один багатий привіз дитину хрестити. Тут Іван подивився, де служанка хліб поклала, що привіз цей багатий, хлібину забрав, у свою конурку заніс та й думає:

«Що я за дурний — тільки один хліб їм? Стій! Подамся за сметаною в підвал».

Прислуга замріялась у хаті, Іван за хлібину і спускається у підвал. Сів біля сметани і їсть. Але в темряві накапав на землю сметаною. На ранок матушка одкриває підвал і бачить, що хтось сметану поїв. Матушка і починає попу жалітись:

— У нас Іван шкодить. Піп зазиває Івана і каже:

— Іване, що ж ти починаєш шкодити?

Іван і каже:

— Я ніколи, батюшко, не шкодив, а тепер чого б я став шкодити. Піп і каже:

— Ну що ж там — святі були?

— А хто зна,—каже Іван,—може, й святі. На другий день Іван теж так зробив. Тільки взяв перед тим церковний ключ і макітру сметани та й пішов до церкви. Приходить до церкви, відкриває і починає губи святим у церкві сметаною мазати. Понамазував усім по одному разу, а Миколаєві-угоднику, так як він старший за всіх, намазав і бороду. Закрив церкву і пішов.

На ранок матушка спустилась у підвал, а там макітри зовсім немає.

Вона до попа:

— Іван знову краде, заніс навіть макітру. Закликає піп Івана:

— Іване, Це ти наробив? Іван каже:

— Ні. Піп знову:

— Чого ні, що ж там, хіба святі були? Іван каже:

— Авжеж, святі.

А попові треба було до утрені йти. Сторож, як звичайно, задзвонив. Піп заходить у церкву, глядь — всі святі в сметані.

Закриває піп церкву і каже сторожеві:

— Не дзвони, тут не в тім діло. Прибігає додому і каже матушці:

— Погані справи: святі сметану поїли. І от піп з матушкою й Іваном йдуть до церкви. Матушка говорить:

— Стій, Іване! Бери батіг. Іван бере, доходять вони до церкви, одкриває піп церкву. Зайшли.

Матушка й каже:

— Бий усіх святих по одному разу, а Миколая-угодника двічі. Це він направив їх.

Іван шмагає всіх святих по разу, а Миколая-угоднику три рази одписав.

Пішли додому.

На другу ніч Іван узяв ключ од церкви, обережно одкрив її, усіх святих познімав і поховав на горище. Піп на ранок прокидається (якраз був празник), заходить у церкву — ні одного святого немає. Піп злякався:

«Що таке? Святі втекли з церкви».

Прибігає додолу і кричить:

— Іване, ти не бачив? .—Що? — каже Іван.

— Та святі пішли з церкви.

— Бачив,— каже Іван.— Вони зайшли в двір, хотіли вас бачить, але ви спите, то й не стали будить, обідидисб та й пішли Піп зразу вискакує на вулицю, аж іде жінка по воду.

— Слухай, ти не бачила?

— Бачила! Ось вони за гірку пішли. А за гору йшли селяни ділить землю, так що жінка не знала,

про кого піп питає. Піп ускакує в двір. і кричить:

— Іване, сідай верхи, скоріш доганяй святих; що хочуть, дам, аби вернулись!

Іван сідає на коня і їде на бугор. Заїхав Іван на бугор, бачить, там зібрались селяни, щоб ділити землю. Посидів Іван з ними, покурив і їде назад.

— Ну що?

— Та вони, батюшко, обіжаються. Сказали так: «Не будем вертатися, поки піп не заплатить за кожного по три карбованці, а за Миколая-угодника шість карбованців, та ще й чверть горілки і макітру вареників із сметаною». Сказали, що прийдуть, тільки вночі, щоб ніхто не бачив, а то буде совісно.

Піп і каже:

— Гаразд! Поганяй скоріш і скажи, що все буде зроблено, тільки хай вертаються.

Іван поїхав за бугор, поговорив з селянами, вернувся й каже: — Сказали: вернемося, тільки вночі. Хан готує горілку і закуску серед двору.

Піп усе наготував. Приготував і гроші, дожидається. Матушка поставила макітру вареників.

Ждуть... Уже північ, а святих нема й нема.

Піп і говорить:

— Іване, я піду засну, а ти мене збудиш, як прийдуть.

І піп захропів.

Іван із сторожем повечеряли варениками із сметаною, забрали святих з горища, пообмивали і порозвішували їх знову в церкві, а самі лягли відпочивати.

Піп прокинувся, схопився:

«Що таке, Іван мене не будить?»

Дивиться, що Іван спить, а вареники з'їдені, і будить Івана:

— Іване, Іване, вставай! Іван прокидається. Піп питає:

— Де ж святі?

— Еге, вони вже були тут, попили, поїли і мене почастували та пішли в церкву.

— А чого ж ти мене не збудив?

— Я хотів будити, а Миколай-угодник і каже:

«Не буди батюшку, тільки кріпко заснув — буде обіжатись».